

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 17. prosinca 2021.
(OR. en)

15161/21

Međuinstitucijski predmet:
2021/0407 (COD)

ECOFIN 1269
STATIS 57
CODEC 1680

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	10. prosinca 2021.
Za:	Jeppé TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2021) 776 final
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) br. 549/2013 i stavljanju izvan snage 11 pravnih akata u području nacionalnih računa

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2021) 776 final.

Priloženo: COM(2021) 776 final

Bruxelles, 10.12.2021.
COM(2021) 776 final

2021/0407 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe (EU) br. 549/2013 i stavljanju izvan snage 11 pravnih akata u području nacionalnih računa

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

- **Razlozi i ciljevi prijedloga**

Uredba (EU) br. 549/2013¹, kojom je uveden revidirani Europski sustav računa (ESA 2010.), uključuje konceptualnu osnovu (Prilog A) i program dostave podataka Eurostatu (Prilog B). Od 2014., kada je uveden sustav ESA 2010., došlo je do promjena u ključnoj statističkoj klasifikaciji na kojoj se temelji (nova klasifikacija osobne potrošnje prema namjeni ili COICOP²), a promijenile su se i potrebe korisnika za podacima o nacionalnim računima.

Komisija stoga smatra da je primjereno izmijeniti Uredbu (EU) br. 549/2013 kako bi se ažurirala upućivanja na COICOP i program dostave uzimajući u obzir nove potrebe korisnika.

Osim toga, Komisija smatra da je prikladno staviti izvan snage 11 pravnih akata koji se odnose na prethodni Europski sustav računa (ESA 1995.)³ jer ti akti više nisu relevantni.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Prijedlog je u potpunosti usklađen s postojećim statističkim odredbama u propisima Unije.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Podaci o nacionalnim računima koji se sastavljaju i dostavljaju u skladu s Uredbom (EU) br. 549/2013 u velikoj se mjeri koriste za potrebe politika Unije, a predloženim revizijama poboljšat će se i dostupnost podataka korisnicima.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Članak 338. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) pruža pravnu osnovu za europsku statistiku. U skladu s redovnim zakonodavnim postupkom Europski parlament i Vijeće donose mjere kako bi osigurali da se statistike izrađuju kada je to potrebno da bi se Uniji omogućilo da provodi svoju ulogu. Člankom 338. UFEU-a utvrđuju se zahtjevi povezani s izradom europske statistike potrebne za provođenje aktivnosti Unije, koja mora zadovoljavati određene standarde nepristranosti, pouzdanosti, objektivnosti, znanstvene nezavisnosti, troškovne učinkovitosti i statističke povjerljivosti, ali bez pretjeranog opterećenja gospodarskih subjekata.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Načelo supsidijarnosti primjenjuje se u mjeri u kojoj prijedlog nije u isključivoj nadležnosti Unije.

Prijedlog uredbe sastavljen je kako bi se zadržala relevantnost konceptualne osnove i programa dostave sustava ESA 2010. Države članice samostalno ne mogu dostatno ostvariti ciljeve predloženog djelovanja i osigurati usporedivost, pouzdanost i sveobuhvatnost. Učinkovitije je djelovati na razini EU-a na temelju pravnog akta EU-a.

¹ Uredba (EU) br. 549/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Europskoj uniji (SL L 174, 26.6.2013., str. 1.).

² Prihvaćena na 49. sjednici Statističke komisije Ujedinjenih naroda.

³ Uredba Vijeća (EZ) br. 2223/96 od 25. lipnja 1996. o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Zajednici ([SL L 310, 30.11.1996., str. 1.](#)).

Stoga Unija može donositi mjere u ovom području u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. Ugovora.

- **Proporcionalnost**

Prijedlog je u skladu s načelom proporcionalnosti. Potrebno ažuriranje veze s ključnom klasifikacijom i prilagodba programa dostave potrebama korisnika mogu se postići ograničenom izmjenom Uredbe (EU) br. 549/2013.

U skladu s načelom proporcionalnosti predložena Uredba ograničena je na minimum potreban za ostvarenje njezina cilja i ne prelazi ono što je u tu svrhu potrebno.

- **Odabir instrumenta**

S obzirom na ciljeve i sadržaj prijedloga te činjenicu da je riječ o prijedlogu izmjene postojeće Uredbe, uredba je najprikladniji instrument.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Na temelju Komisijinih standarda primijenjen je Eurostatov sustav za evaluaciju postojećeg zakonodavstva, uključujući evaluaciju Europskog statističkog programa⁴, koji je činio središnji dio cijelog postupka. Osim toga, svake se godine provode korisničke ankete kako bi se što više saznalo o korisnicima, njihovim potrebama i njihovu zadovoljstvu uslugama koje pruža Eurostat. Eurostat na temelju rezultata evaluacije unapređuje postupak proizvodnje statističkih informacija i vlastitu proizvodnju statistika. Ti se rezultati koriste za razne strateške planove, kao što su program rada i program upravljanja.

Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o primjeni sustava ESA 2010. doneseno je 29. lipnja 2018. (COM(2018) 506 final). Osim toga, održano je nekoliko stručnih sastanaka s državama članicama i glavnim dionicima. Među dionicima sustava ESA 2010. ističu se službe Komisije, države članice, EU i međunarodne organizacije, kao što su ESB i OECD, koji su intenzivno sudjelovali u razvoju događaja i raspravama. Korisnici se slažu da su potrebne manje izmjene Uredbe o sustavu ESA 2010. To je očigledno iz ankete o prioritetima koju je Eurostat proveo 2018., a potvrđeno je i u zaključcima s više naknadnih sastanaka stručnih skupina za nacionalne račune, posebno sa sastanka direktora za makroekonomsku statistiku i posebne radne skupine za dosljednost među područjima ESA-e 2010.

- **Savjetovanja s dionicima**

Budući da predložena izmjena Uredbe (EU) br. 549/2013 neće znatno utjecati na društvo ni gospodarstvo (vidjeti objašnjenje u nastavku), Komisija (Eurostat) je provela savjetovanje s Odborom za europski statistički sustav jer su nacionalni zavodi za statistiku odgovorni za koordinaciju svih aktivnosti povezanih s europskom statistikom na nacionalnoj razini.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

O pitanjima na kojima se temelji prijedlog raspravljalo se na sastancima stručne skupine direktora za makroekonomsku statistiku (DMES) i njezinih podskupina u razdoblju 2020.–2021. i provedena su dva kruga pisanih savjetovanja. Dobivene su informacije od glavnih dionika u službama Europske komisije i izvan njih (npr. Europska središnja banka). Nadalje,

⁴ Vidjeti <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/evaluation>

u lipnju 2021. održana je rasprava s Pododborom za statistiku Gospodarskog i financijskog odbora.

Odbor za europski statistički sustav (ESSC) donio je mišljenje na sastanku održanom 29. listopada 2021.

- **Procjena učinka**

Procjena učinka nije provedena jer prijedlog nema znatne gospodarske, socijalne ni okolišne posljedice te ne predstavlja dodatno opterećenje za poduzeća ili javnost.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Prijedlogom se ostvaruju ciljevi pojednostavnjenja iz programa REFIT i to djelomično vremenskim usklađivanjem dostave podataka o vlastitim sredstvima koja se temelje na BND-u s dostavom podataka za druge potrebe nacionalnog računovodstva, a djelomično prelaskom na ESA-u 2010. za potrebe vlastitih sredstava kako bi se izbjeglo da države članice izrađuju dva posebna računa, jedan za ESA-u 2010. i jedan za ESA-u 95.

Budući da utječe samo na voditelje nacionalnih računa u državama članicama, prijedlog nema utjecaja na poduzeća.

- **Temeljna prava**

Nije primjenjivo.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Nisu potrebna dopunska proračunska sredstva.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Budući da se predložene izmjene temelje na postojećim dobrovoljnim dostavama podataka i dostavama podataka koje se temelje na džentlmenskim sporazumima, provedba bi bila ograničena na uključivanje novih odredaba u propise i pratila bi se u skladu s pravnim obvezama.

- **Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)**

Nema.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Prijedlog se odnosi na izmjenu Uredbe (EU) br. 549/2013 u dva aspekta:

i. Izmjene Priloga A (konceptualna osnova ESA-e 2010.)

Nacionalni računi temelje se na međunarodno priznatim statističkim klasifikacijama kojima se osigurava usporedivost podataka među zemljama. Te se klasifikacije periodično ažuriraju kako bi bile što relevantnije za korisnike. Klasifikacija osobne potrošnje prema namjeni (COICOP) ažurirana je 2018. i upućivanja na COICOP u Prilogu A moraju se izmijeniti kako bi bila u skladu s ažuriranom klasifikacijom.

Iskorištena je i prilika za ažuriranje Priloga A kako bi se ispravile manje tekstualne nedosljednosti utvrđene pri njezovoj provedbi u državama članicama.

ii. Izmjene Priloga B (program dostave podataka o ESA-i 2010.)

S obzirom na važnost podataka o nacionalnim računima za oblikovanje politika i na šire potrebe korisnika u Europskoj uniji, promjene potreba tih korisnika moraju se uzeti u obzir. Prijedlog odražava te promjene potreba korisnika, a posebno sljedeće:

- povećanje dostupnosti statističkih podataka o državnim financijama, posebno s obzirom na interakcije s institucijama i tijelima EU-a i strukturu državnog duga,
- ažuriranje zakonodavne osnove za dostavu tromjesečnih nefinancijskih računa opće države u roku od $t + 3$ mjeseca, koje države članice dostavljaju na dobrovoljnoj osnovi,
- pravodobnija dostava nekih tablica, na primjer dostava godišnjih financijskih izvještaja u roku od $t + 4$ mjeseca i dostava podataka na temelju klasifikacije COFOG u roku od $t + 11$ mjeseci, koja bi trebala olakšati njihovu primjenu u političkim procesima,
- veća usklađenost tablica, posebno izmjenom rokova za dostavu tromjesečnih podataka o nefinancijskom sektoru,
- zakonodavna osnova za dobrovoljnu dostavu statističkih podataka koje su države članice dosad dostavljale na temelju džentlmenskog sporazuma, na primjer, prvih procjena BDP-a i zaposlenosti u roku od $t + 30$ odnosno $t + 45$ dana.

Prijedlog omogućuje i bolju dostupnost metapodataka koji se šalju uz podatke o nacionalnim računima i veću usklađenost podataka u tablicama, posebno tromjesečnih podataka.

Osim toga, koristi se prilika da se prijedlogom stavi izvan snage 11 pravnih akata koji se odnose na bivši Europski sustav računa (ESA 1995.) i prestali su biti relevantni otkad se počela provoditi ESA 2010.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe (EU) br. 549/2013 i stavljanju izvan snage 11 pravnih akata u području nacionalnih računa

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 338. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke⁵,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Uredba Vijeća (EU) br. 549/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁶, kojom je uveden Europski sustav računa (ESA 2010.), sadržava referentni okvir zajedničkih standarda, definicija, klasifikacija i obračunskih pravila za sastavljanje računa država članica za statističke svrhe Unije kako bi se dobili rezultati usporedivi među državama članicama.
- (2) Prilog A Uredbi (EU) br. 549/2013 sadržava metodologiju za sastavljanje računa država članica.
- (3) U primjeni Uredbe (EU) br. 549/2013 utvrđene su manje tekstualne nedosljednosti u Prilogu A toj uredbi, koje bi trebalo ispraviti.
- (4) Prilog B Uredbi (EU) br. 549/2013 („program dostave”) sadržava skup tablica podataka o nacionalnim računima koji se za potrebe Unije dostavljaju u propisanim rokovima.
- (5) Program dostave podataka o nacionalnim računima trebalo bi ažurirati uzimajući u obzir promjene potreba korisnika i nove prioritete politika te razvoj novih ekonomskih djelatnosti u Uniji.
- (6) Statistička komisija Ujedinjenih naroda na svojoj je 49. sjednici razmotrila revidiranu klasifikaciju osobne potrošnje prema namjeni (COICOP 2018.) i usvojila je kao međunarodno prihvaćeni standard. U prilogima A i B Uredbi (EU) br. 549/2013 upućuje se na prethodnu klasifikaciju (COICOP 1999.), pa bi ta upućivanja trebalo ažurirati.

⁵ SL C [...], [...], str. [...].

⁶ Uredba (EU) br. 549/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Europskoj uniji (SL L 174, 26.6.2013., str. 1.).

- (7) Uredbu (EU) br. 549/2013 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (8) Nakon stupanja na snagu Uredbe (EU) br. 549/2013 i Uredbe (EU) 2019/516 Europskog parlamenta i Vijeća⁷ 11 pravnih akata koji se temelje na prethodnom Europskom sustavu računa uvedenom Uredbom Vijeća (EZ) br. 2223/96⁸ prestali su biti relevantni. Mjere navedene u ovoj Uredbi trebale bi zamijeniti mjere iz uredbi (EZ) br. 359/2002⁹, (EZ) br. 1267/2003¹⁰, (EZ) br. 1392/2007¹¹, (EZ) br. 400/2009¹², (EZ) br. 1221/2002¹³, (EZ) br. 501/2004¹⁴ i (EZ) br. 1161/2005¹⁵ Europskog parlamenta i Vijeća, Uredbe Vijeća (EZ) br. 1222/2004¹⁶ i Uredbe (EZ) br. 264/2000¹⁷ te odluke Komisije 2002/990/EZ¹⁸ i 98/715/EZ¹⁹. Stoga bi navedene akte trebalo staviti izvan snage.
- (9) Ova Uredba stupa na snagu 1. rujna 2024. kako bi koincidirala s dogovorenim rokovima za usklađene revizije referentnih vrijednosti za nacionalne račune u državama članicama. To ne sprečava države članice da statistike sastavljaju u skladu s izmijenjenim prilogima prije tog datuma opće primjene.
- (10) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, odnosno oblikovanje zajedničkih statističkih standarda koji omogućuju izradu usklađenih podataka o nacionalnim računima, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.

⁷ Uredba (EU) 2019/516 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. ožujka 2019. o usklađivanju bruto nacionalnog dohotka po tržišnim cijenama te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 89/130/EEZ, Euratom i Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1287/2003 (Uredba o BND-u) (SL L 91, 29.3.2019., str. 19.).

⁸ Uredba Vijeća (EZ) br. 2223/96 od 25. lipnja 1996. o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Zajednici ([SL L 310, 30.11.1996., str. 1.](#)).

⁹ Uredba (EZ) br. 359/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2002. o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 2223/96 u pogledu korištenja ESA 95 u određivanju uplata država članica u vlastita sredstva od PDV-a (SL L 58, 28.2.2002., str. 1.).

¹⁰ Uredba (EZ) br. 1267/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. lipnja 2003. o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 2223/96 s obzirom na rok transmisije temeljnih agregata nacionalnih računa, odstupanja u transmisiji temeljnih agregata nacionalnih računa i na transmisiju podataka o zaposlenosti izraženih u odrađenim satima (SL L 180, 18.7.2003., str. 1.).

¹¹ Uredba (EZ) br. 1392/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 2223/96 u vezi s transmisijom podataka nacionalnih računa (SL L 324, 10.12.2007., str. 1.).

¹² Uredba Europskog parlamenta i Vijeća (EZ) br. 400/2009 od 23. travnja 2009. o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 2223/96 o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Zajednici u pogledu provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji (OL L 126, 21.5.2009., str. 11.).

¹³ Uredba (EZ) br. 1221/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. lipnja 2002. o tromjesečnim nefinancijskim računima ukupne države (SL L 179, 9.7.2002., str. 1.).

¹⁴ Uredba (EZ) br. 501/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. o tromjesečnim financijskim računima ukupne države (SL L 81, 19.3.2004., str. 1.).

¹⁵ Uredba (EZ) br. 1161/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2005. o sastavljanju tromjesečnih nefinancijskih izvješća institucionalnog sektora (SL L 191, 22.7.2005., str. 22.).

¹⁶ Uredba Vijeća (EZ) br. 1222/2004 od 28. lipnja 2004. o sastavljanju i dostavi podataka o tromjesečnom javnom dugu (SL L 233, 2.7.2004., str. 1.).

¹⁷ Uredba Komisije (EZ) br. 264/2000 od 3. veljače 2000. o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 2223/96 u pogledu kratkoročne statistike javnih financija (SL L 29, 4.2.2000., str. 4.).

¹⁸ Odluka Komisije od 17. prosinca 2002. (2002/990/EZ) o dodatnom pojašnjenju Priloga A Uredbi Vijeća (EZ) br. 2223/96 u pogledu načela za mjerenje cijena i obujma u nacionalnim računima (priopćena pod brojem dokumenta C(2002) 5054).

¹⁹ Odluka Komisije od 30. studenoga 1998. (98/715/EZ) o pojašnjenju Priloga A Uredbi Vijeća (EZ) br. 2223/96 o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Zajednici u pogledu načela za mjerenje cijena i obujma (priopćena pod brojem dokumenta C (1998) 3685).

(11) Provedeno je savjetovanje s Odborom za europski statistički sustav.

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Prilog A Uredbi (EU) br. 549/2013 mijenja se tekstem iz Priloga 1. ovoj Uredbi.

Članak 2.

Prilog B Uredbi (EU) br. 549/2013 zamjenjuje se Prilogom 2. ovoj Uredbi.

Članak 3.

Pravni akti navedeni u Prilogu 3. ove Uredbe stavljaju se izvan snage.

Članak 4.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. rujna 2024.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Europski parlament
Predsjednik*

*Za Vijeće
Predsjednik*